

Uzasadnienie do Uchwały

podjętej przez Komisję Habilitacyjną, powołaną w dniu 30 stycznia 2026 r przez Radę Naukową Dyscypliny Nauki biologiczne Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu w celu przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego dr. Łukasza Dylewskiego w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych, w dyscyplinie Nauki biologiczne.

1. Sylwetka Habilitanta

Dr Łukasz Dylewski studia wyższe ukończył na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu, uzyskując kolejno stopień licencjata w 2013 roku, a następnie tytuł magistra biologii w 2015 roku w specjalności biologia stosowana. Już na etapie pracy magisterskiej podejmował zagadnienia ekologiczne związane z funkcjonowaniem organizmów w środowisku naturalnym, co wyraźnie zapowiadało jego dalszą ścieżkę naukową. Bezpośrednio po ukończeniu studiów magisterskich podjął studia doktoranckie w Instytucie Zoologii Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, które realizował w latach 2015-2020. W tym okresie prowadził intensywną działalność badawczą w zakresie ekologii interakcji między organizmami, koncentrując się na roli konsumentów nasion w regulacji populacji gatunków roślin, w tym gatunków inwazyjnych. Efektem tych badań była rozprawa doktorska obroniona w 2020 roku, dotycząca udziału konsumentów nasion w regulowaniu populacji kolczurki klapowanej (*Echinocystis lobata*). Równolegle z końcowym okresem studiów doktoranckich, w latach 2019-2021, Habilitant podjął pracę na stanowisku asystenta w Zakładzie Ekologii Instytutu Dendrologii Polskiej Akademii Nauk w Kórniku.

Od 2021 roku dr Łukasz Dylewski jest zatrudniony na stanowisku adiunkta w Katedrze Zoologii Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, gdzie kontynuuje działalność naukową i dydaktyczną. W ramach pracy na tym stanowisku rozwija własny program badawczy, koncentrujący się przede wszystkim na ekologii organizmów w środowisku przekształconym przez człowieka, w szczególności w krajobrazie miejskim i rolniczym. Jego badania obejmują m.in. zagadnienia związane z różnorodnością biologiczną owadów zapylających, wpływem urbanizacji na funkcjonowanie ekosystemów, rolą struktur antropogenicznych w zachowaniu

bioróżnorodności oraz wykorzystaniem nowoczesnych źródeł danych, takich jak nauka obywatelska czy dane cyfrowe.

Istotnym elementem kariery zawodowej Habilitanta jest jego aktywność naukowa realizowana w więcej niż jednej jednostce badawczej, w tym także za granicą. Odbił on staże i współpracował z ośrodkami naukowymi w Stanach Zjednoczonych, w tym m.in. z University of Montana oraz Rocky Mountain Research Station, a także z innymi instytucjami badawczymi i organizacjami zajmującymi się ochroną przyrody. Współpraca ta pozwoliła na zdobycie doświadczenia w międzynarodowych zespołach badawczych oraz rozwinięcie kompetencji w zakresie prowadzenia badań w różnych warunkach środowiskowych i organizacyjnych.

2. Ocena osiągnięcia naukowego

Jako podstawę ubiegania się o stopień doktora habilitowanego w dyscyplinie Nauki biologiczne, dr Łukasz Dylewski przedstawił cykl pięciu oryginalnych prac naukowych pod wspólnym tytułem *„Rola miejskich terenów zielonych w kształtowaniu różnorodności gatunkowej i funkcjonalnej owadów zapylających i roślin w kontekście postępującej urbanizacji”*. Wszystkie prace opublikowane zostały w czasopismach znajdujących się na liście Journal Citation Reports (JCR), a sumaryczny współczynnik oddziaływania (Impact Factor – IF, 2-letni) dla tych publikacji, przyjęty dla roku ich opublikowania, wynosi 26,27, natomiast sumaryczny pięcioletni współczynnik wpływu wynosi 29,45. Łączna liczba punktów według aktualnej listy czasopism MNiSW wynosi 640.

We wszystkich pracach stanowiących osiągnięcie Habilitant jest pierwszym autorem, a w czterech z nich pełni również funkcję autora korespondencyjnego.

Prace wchodzące w skład osiągnięcia to:

1. Dylewski, Ł., Maćkowiak, Ł., Banaszak-Cibicka, W. (2019). Are all urban green spaces a favourable habitat for pollinator communities? Bees, butterflies and hoverflies in different urban green areas. *Ecological Entomology*, 44(5), 678–689.
2. Dylewski, Ł., Maćkowiak, Ł., Banaszak-Cibicka, W. (2020). Linking pollinators and city flora: How vegetation composition and environmental features shape pollinator composition in urban environment. *Urban Forestry & Urban Greening*, 56, 126795.
3. Dylewski, Ł., Banaszak-Cibicka, W., Maćkowiak, Ł., Dyderski, M. K. (2023). How do urbanization and alien species affect the plant taxonomic, functional, and phylogenetic diversity in different types of urban green areas? *Environmental Science and Pollution Research*, 30(40), 92390–92403.

4. Dylewski, Ł., Białas, J. T., Szymysł, A., Banaszak-Cibicka, W. (2024). Pollinator assemblages in grasslands along river valleys depend on the urban matrix and local habitat scale variables. *Ecological Indicators*, 159, 111687.
5. Dylewski, Ł., Kaźmierczak, S., Giejdasz, K., Banaszak-Cibicka, W. (2024). Osmia3DNest—Novel designed 3D printed artificial nest for solitary cavity-nesting bees. *Methods in Ecology and Evolution*, 15(8), 1325–1331.

Oceniając osiągnięcie naukowe Kandydata, recenzenci podkreślili, że prace wchodzące w skład osiągnięcia zostały opublikowane w renomowanych czasopismach o wysokim współczynniku wpływu (IF), w większości należących do pierwszego kwartyłu, co wskazuje na ich znaczenie w międzynarodowym obiegu naukowym. Habilitant we wszystkich publikacjach pełnił wiodącą rolę jako pierwszy autor, co potwierdza jego kluczowy wkład w realizację badań. Natomiast szczegółowa ocena osiągnięcia naukowego przez recenzentów była wyraźnie zróżnicowana i obejmowała zarówno opinie jednoznacznie pozytywne, jak i krytyczne.

Recenzja dr. hab. Krzysztofa Kujawy miała charakter pozytywny, z wyraźnym podkreśleniem mocnych stron warsztatu badawczego Habilitanta. Recenzent wysoko ocenił jakość publikacji, ich spójność tematyczną oraz konsekwentną realizację programu badawczego. Szczególnie pozytywnie odniósł się do zastosowanych metod analizy danych, wskazując na ich adekwatność, poprawność oraz różnorodność, obejmującą m.in. zaawansowane modele statystyczne (GLMM, analizy korespondencji, analiza różnorodności funkcjonalnej). Podkreślił również dbałość o szczegóły metodologiczne, takie jak uwzględnianie autokorelacji przestrzennej czy współliniowości predyktorów. Ewentualne uwagi miały charakter raczej uzupełniający i nie wpływały na ogólną pozytywną ocenę. W efekcie Recenzent uznał osiągnięcie za spełniające wymagania stawiane kandydatom do stopnia doktora habilitowanego. Podczas dyskusji w części niejawnej dr hab. Krzysztof Kujawa odniósł się do rozbieżności pomiędzy opiniami recenzentów. Podkreślił, że jego pierwotna, pozytywna ocena uległa częściowej rewizji po zapoznaniu się z bardziej krytycznymi uwagami pozostałych recenzentów oraz po wysłuchaniu odpowiedzi Habilitanta. Zwrócił uwagę na fundamentalną różnicę pomiędzy podejściem badawczym ukierunkowanym na szczegółową analizę gatunkową a podejściem ekologicznym, skoncentrowanym na analizie procesów w skali krajobrazowej. W jego ocenie badania Habilitanta wpisują się w tę drugą kategorię i należy je interpretować przez pryzmat badań wielkoskalowych, w których pewien poziom

uproszczeń metodologicznych jest nieunikniony. Jednocześnie zaznaczył, że nie byłby już skłonny do formułowania oceny wyróżniającej.

Recenzja prof. ISEZ dr. hab. Dawida Moronia miała charakter pozytywny, z wysoką oceną wartości naukowej osiągnięcia. Recenzent podkreślił nowoczesność podejścia badawczego, szeroki zakres analiz oraz zastosowanie zaawansowanych metod statystycznych. Wskazał, że badania wpisują się w aktualne trendy ekologii, zwłaszcza w kontekście badań nad wpływem urbanizacji na różnorodność biologiczną. Jednocześnie zwrócił uwagę na pewne słabości, takie jak nadmierne rozszerzenie osiągnięcia na kilka cykli publikacji oraz częściową niespójność tematyczna niektórych prac. Zastrzeżenia te nie podważały jednak ogólnej pozytywnej oceny, a recenzent uznał osiągnięcie za wartościowe i spełniające wymagania habilitacyjne. Podczas dyskusji prof. Moroń podkreślił, że różnice w ocenach wynikają z odmiennych tradycji badawczych – ekologicznej i systematycznej. Wskazał, że celem badań Habilitanta nie było pełne rozpoznanie fauny, lecz identyfikacja ogólnych trendów ekologicznych. Podkreślił, że zastosowana metodologia – choć obarczona ograniczeniami – była spójna i pozwalała na uzyskanie wiarygodnych wniosków na poziomie analizowanych skal przestrzennych. Zwrócił także uwagę na wysoką kompetencję Habilitanta w zakresie interpretacji wyników oraz jego zdolność do obrony przyjętych założeń badawczych podczas kolokwium.

Recenzja prof. UŁ dr. hab. Krzysztofa Pabisa miała charakter krytyczny, a jej autor negatywnie ocenił wniosek habilitacyjny. Recenzent docenił formalne aspekty osiągnięcia, takie jak publikowanie w czasopismach o wysokim IF oraz wiodącą rolę Habilitanta w powstawaniu prac. Zauważył również, że cztery z pięciu publikacji tworzą spójny cykl tematyczny, a sam temat badań jest istotny i aktualny. Jednak zasadniczą część recenzji stanowiła szczegółowa krytyka metodologii badań. Recenzent wskazał na poważne wątpliwości dotyczące sposobu zbierania materiału, w tym m.in.:

- potencjalne niedoszacowanie liczebności i różnorodności badanych grup organizmów (zwłaszcza motyli i muchówek z rodziny bzygowatych),
- niewystarczającą reprezentatywność prób,
- brak odniesienia do istniejących standardów metodologicznych i literatury w zakresie badań terenowych,
- niespójności w opisie metod pomiędzy poszczególnymi publikacjami,
- ograniczoną możliwość interpretacji wyników w kontekście preferencji siedliskowych przy bardzo małych liczebnościach danych.

Recenzent zwrócił również uwagę na problemy związane z interpretacją wyników oraz potencjalne konsekwencje błędów metodologicznych dla wniosków końcowych. W jego ocenie część analiz mogła prowadzić do wniosków obarczonych znaczną niepewnością. W konsekwencji Recenzent stwierdził, że wg Jego oceny osiągnięcie habilitacyjne dr. Łukasza Dylewskiego nie spełnia wymogów ustawowych stawianych kandydatom do stopnia doktora habilitowanego. Podczas dyskusji w części niejawnej Recenzent podtrzymał swoje stanowisko i wskazał, że zastrzeżenia metodologiczne mają charakter zasadniczy i mogą wpływać na wiarygodność wyników badań. Szczególną uwagę zwrócił na brak przekonujących odpowiedzi Habilitanta dotyczących reprezentatywności danych oraz sposobu projektowania badań terenowych. Podkreślił, że możliwe było zastosowanie alternatywnych strategii badawczych, które pozwoliłyby na uzyskanie bardziej wiarygodnych wyników, np. poprzez zwiększenie częstotliwości pomiarów lub zmianę organizacji badań terenowych.

Recenzja prof. UŁ dr hab. Agnieszki Soszyńskiej również miała charakter krytyczny w aspekcie oceny głównego osiągnięcia. Recenzentka, mimo uznania formalnej poprawności dokumentacji oraz znaczenia tematyki badań, wskazała na szereg problemów dotyczących zarówno metodyki, jak i realizacji badań będących podstawą prac zgłoszonych jako główne osiągnięcie. Do elementów pozytywnych zaliczyła aktualność i znaczenie podejmowanej problematyki, publikowanie wyników w czasopiśmie o wysokiej randze, wiodącą rolę Habilitanta w przygotowaniu publikacji. Jednak zasadnicza część oceny miała charakter krytyczny i dotyczyła niedoskonałości metodologicznych oraz uproszczeń w interpretacji wyników, nieprecyzyjnego użycia terminologii naukowej, braku pogłębionej syntezy wyników w autoreferacie. Recenzentka wskazała, że przedstawiony cykl publikacji nie upoważnia do wyciągania wniosków natury ogólnej i zaleceń dla zieleni miejskiej, ma w większym stopniu charakter zbioru odrębnych analiz niż w pełni ukształtowanego, syntetycznego osiągnięcia naukowego o wyraźnie zarysowanej jedności koncepcyjnej. W konsekwencji dokonała negatywnej oceny osiągnięcia habilitacyjnego. Jednocześnie podkreśliła wysoki poziom pozostałych osiągnięć naukowych oraz całokształtu dorobku publikacyjnego Habilitanta, uznając je za znaczący wkład w rozwój dyscypliny. Mając to na uwadze, prof. Soszyńska sformułowała ostatecznie pozytywną opinię w sprawie wniosku habilitacyjnego.

W trakcie dyskusji w części niejawnej Recenzentka doprecyzowała swoje stanowisko, wskazując na istotne zastrzeżenia dotyczące podstawy empirycznej osiągnięcia. Podkreśliła, że trzy z publikacji wchodzących w jego skład oparto na materiale zebranym w trakcie jednego sezonu badawczego w ramach jednego doświadczenia, co w jej ocenie ogranicza możliwość formułowania uogólnień o szerszym charakterze. Zwróciła również uwagę na brak współpracy

ze specjalistami w zakresie oznaczania owadów, co w przypadku badań wymagających wysokich kompetencji taksonomicznych może wpływać na wiarygodność uzyskanych wyników. Dodatkowo krytycznie oceniła przyjęty schemat czasowy prowadzenia obserwacji, uznając go za niedostatecznie uzasadniony i potencjalnie niewystarczający dla pełnego uchwycenia badanych zjawisk.

W trakcie części niejawnej głos zabrali również pozostali członkowie Komisji. Dr hab. Oskar Wasielewski zwrócił uwagę, że publikacje wchodzące w skład osiągnięcia habilitacyjnego zostały opublikowane w renomowanych czasopismach naukowych, po uprzednim przejściu pozytywnego procesu recenzyjnego, co świadczy o ich potencjalnej jakości merytorycznej. Jednocześnie bardzo wysoko ocenił całokształt dorobku naukowego Habilitanta, podkreślając jego znaczącą aktywność publikacyjną oraz rozwój naukowy. Prof. UPP dr hab. Ewelina Warzych-Plejer pozytywnie odniosła się do sposobu prezentacji osiągnięcia habilitacyjnego oraz szerokiej wiedzy merytorycznej Habilitanta. Wskazała jednak na pewne niedoskonałości w zakresie formy wypowiedzi, zwłaszcza w trakcie udzielania odpowiedzi na uwagi zawarte w recenzjach, które momentami miały charakter niespójny lub zbyt chaotyczny. Zwróciła również uwagę na możliwość bardziej trafnego doboru publikacji wchodzących w skład osiągnięcia habilitacyjnego, sugerując, że nie wszystkie prace w równym stopniu wpisują się w jego główną oś problemową. Prof. dr hab. Krzysztof Szpila wyraził z kolei bardziej krytyczne stanowisko, wskazując na rozczarowanie poziomem odpowiedzi Habilitanta na uwagi recenzentów. Podzielił również zastrzeżenia formułowane wcześniej w recenzjach, odnoszące się do kwestii metodologicznych, w tym sposobu oznaczania materiału entomologicznego, przyjętej metodyki badań oraz zasadności włączenia niektórych publikacji do osiągnięcia habilitacyjnego.

Podsumowując, ocena dorobku oraz osiągnięcia naukowego była wyraźnie zróżnicowana: dwie recenzje (dr hab. Krzysztof Kujawa, prof. ISEZ dr hab. Dawid Moroń) były pozytywne a ich autorzy wnioskowali o wyróżnienie, jedna recenzja (prof. UŁ dr hab. Agnieszka Soszyńska) była pozytywna, jednak zawierała negatywną ocenę osiągnięcia naukowego, natomiast jedna recenzja (prof. UŁ dr hab. Pabis) była negatywna. Rozbieżności te dotyczyły przede wszystkim oceny poprawności metodologicznej badań oraz zakresu, w jakim zastosowane podejście badawcze pozwala na formułowanie wiarygodnych wniosków naukowych. Jednocześnie wszyscy recenzenci zgodnie podkreślali wysoką aktywność publikacyjną Habilitanta oraz znaczenie podejmowanej problematyki badawczej.

3. Ocena dorobku naukowego

Dorobek naukowy dr. Łukasza Dylewskiego, poza osiągnięciem stanowiącym podstawę postępowania habilitacyjnego, ma charakter obszerny i dobrze udokumentowany zarówno pod względem liczby publikacji, jak i wskaźników bibliometrycznych. Całokształt działalności naukowej obejmuje ponad 60 artykułów opublikowanych w czasopismach naukowych indeksowanych w bazie JCR, a także 9 rozdziałów w monografiach naukowych. Publikacje te powstawały zarówno przed, jak i po uzyskaniu stopnia doktora, przy czym znaczna ich część została opublikowana w okresie po doktoracie, co wskazuje na intensyfikację aktywności naukowej w ostatnich latach.

Wskaźniki bibliometryczne Habilitanta potwierdzają wysoki poziom jego dorobku. Łączny współczynnik wpływu publikacji przekracza 240, natomiast łączna liczba punktów według listy MNiSW wynosi około 6450. Indeks Hirscha (Web of Science) wynosi 21, a liczba cytowań publikacji wynosi 1073 (bez autocytowań). Dane te świadczą o rosnącym oddziaływaniu publikacji Habilitanta w międzynarodowym obiegu naukowym.

Istotnym elementem działalności naukowej dr. Dylewskiego jest jego aktywność grantowa. Był on kierownikiem trzech projektów badawczych finansowanych ze środków Narodowego Centrum Nauki (w ramach programów PRELUDIUM, ETIUDA i SONATA), a także uczestniczył jako wykonawca w pięciu innych projektach badawczych.

Dorobek Habilitanta cechuje się również wyraźnym umiędzynarodowieniem. Prowadził on działalność naukową w więcej niż jednej jednostce badawczej, w tym w ośrodkach zagranicznych, szczególnie w Stanach Zjednoczonych (m.in. University of Montana, Rocky Mountain Research Station, Missouri Department of Conservation oraz University of Dayton). W ramach tych pobytów realizował badania terenowe i eksperymentalne, uczestniczył w analizie dużych zbiorów danych oraz współtworzył publikacje naukowe we współpracy z międzynarodowymi zespołami badawczymi.

Ogólna ocena dorobku naukowo-badawczego Habilitanta była pozytywna. Recenzenci wskazali na jego dużą aktywność publikacyjną, udział w projektach badawczych oraz współpracę międzynarodową. Podkreślono, że Habilitant spełnia wymagania ustawowe dotyczące istotnej aktywności naukowej realizowanej w więcej niż jednej jednostce naukowej. Jednocześnie zwrócono uwagę na pewne rozproszenie tematyczne badań, które jednak interpretowano zarówno jako przejaw wszechstronności, jak i potencjalne ograniczenie pogłębienia wybranych zagadnień badawczych.

4. Ocena osiągnięć dydaktycznych, organizacyjnych i popularyzujących naukę

W zakresie działalności dydaktycznej Habilitant prowadzi zajęcia na kilku kierunkach studiów, obejmujące różne przedmioty z zakresu biologii, co wskazuje na jego szerokie kompetencje dydaktyczne. Był promotorem prac dyplomowych, zarówno magisterskich, jak i inżynierskich, a także prowadził zajęcia w szkole doktorskiej podczas zatrudnienia w Instytucie Dendrologii PAN.

Działalność organizacyjna obejmuje udział w pracach zespołów funkcjonujących na poziomie uczelni oraz dyscypliny. Habilitant był członkiem zespołu przygotowującego raport dla Polskiej Komisji Akredytacyjnej na kierunku Biologia, a także został powołany do zespołu związanego z ewaluacją dyscypliny nauki biologiczne. Ponadto uczestniczy w pracach Rady Programowej kierunku Biologia Stosowana. Dodatkowo angażował się w organizację konferencji naukowych oraz pełni funkcję członka zespołu redakcyjnego czasopisma naukowego „Dendrobiology”.

W zakresie działalności popularyzatorskiej Habilitant wykazywał dużą aktywność, szczególnie w obszarze upowszechniania wiedzy biologicznej. Jest autorem licznych artykułów popularnonaukowych publikowanych w czasopismach o szerokim zasięgu, takich jak „Wszechświat”, „Biologia w Szkole”, „Dzikie Życie”, „Aura” czy „Salamandra”. Ponadto wielokrotnie uczestniczył w wydarzeniach popularyzujących naukę, takich jak Festiwale Nauki i Noc Naukowców, kierowanych do szerokiego grona odbiorców.

Podsumowując, wszyscy Członkowie Komisji pozytywnie ocenili działalność dydaktyczną, organizacyjną i popularyzatorską dr. Łukasza Dylewskiego stwierdzając, że spełnia On również w tym zakresie wymagania stawiane Kandydatom do stopnia doktora habilitowanego.

5. Wniosek końcowy

Na podstawie recenzji osiągnięcia naukowego, stanowiącego przedmiot postępowania habilitacyjnego, pozostałych osiągnięć naukowo-badawczych, a także istotnej aktywności naukowej realizowanej w krajowych i zagranicznych ośrodkach naukowych, Komisja stwierdza, że dr Łukasz Dylewski spełnia wymagania stawiane kandydatom do stopnia naukowego doktora habilitowanego, zawarte w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1571 ze zm.). Wyniki głosowania:

Liczba osób obecnych – 7

Liczba osób głosujących „za” – 5

Liczba osób głosujących „przeciw” – 1

Liczba osób wstrzymujących się od głosu – 1

W głosowaniu jawnym Komisja habilitacyjna poparła wniosek o nadanie dr. Łukaszowi Dylewskiemu stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych, w dyscyplinie Nauki biologiczne.

Sekretarz komisji

Przewodniczący komisji

Prof. UPP dr hab. Ewelina Warzych-Plejer

Prof. dr hab. Krzysztof Szpila

Poznań, 30 kwietnia 2026 r.